

DOSYA:
REKONSTRÜKSİYON:
NEDEN?

GENÇ MİMAR:
SUPERPOOL

ENDO SHUHEI
İKİ PROJE

HOŞGELDİN MAZI
ŞEHİRCİLİĞİ

DÖNÜŞTÜRÜLEN
DENİZALTI HANGARI

İZMİR EKONOMİ
ÜNİVERSİTESİ
YENİ BİNA

BURSA'DA ENDÜSTRİ
MESLEK LİSESİ

FARE STUDIO

Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği

Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi

Bursa, 2010

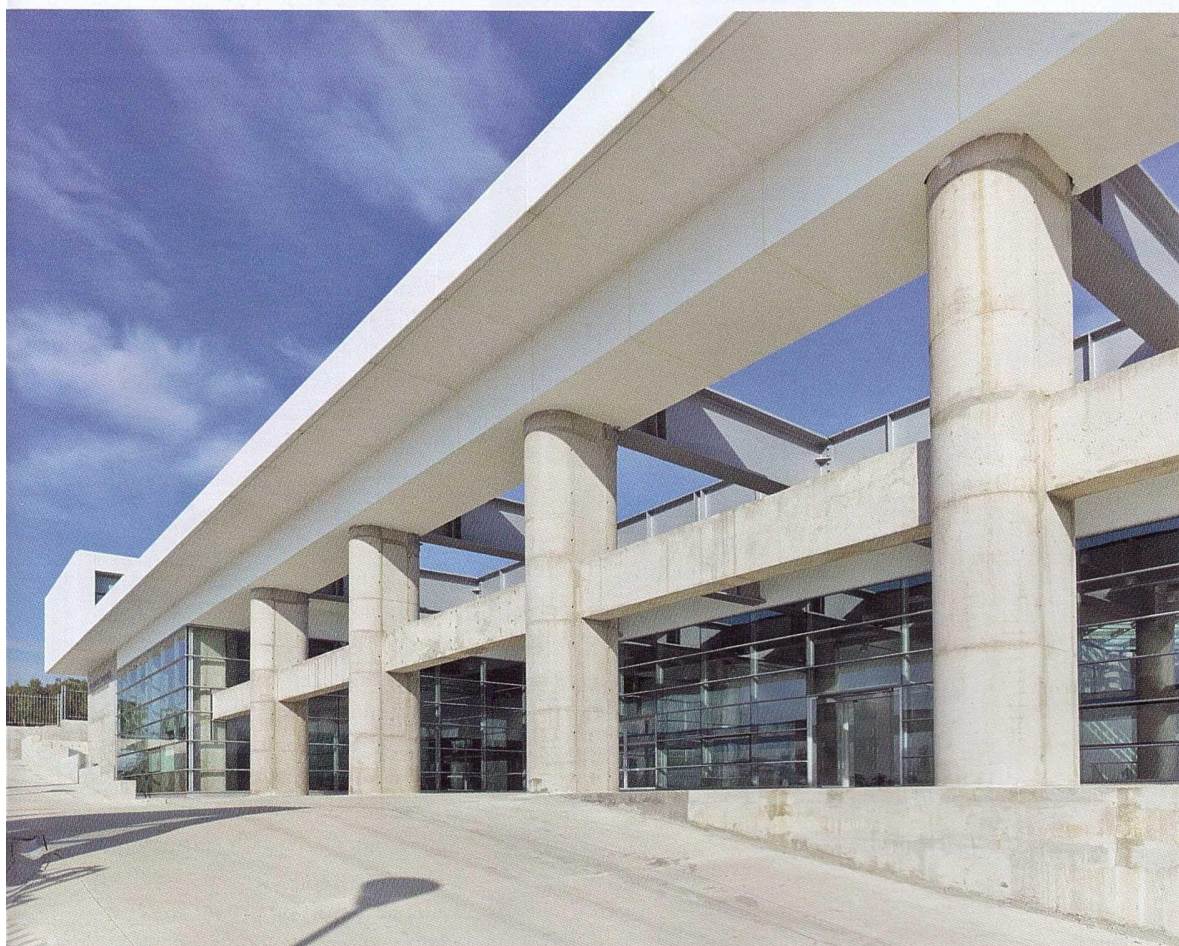
Arredamento'nun bu sayısında yer alan FARE'nin Ougadougou'daki yapısı bir İtalyan sosyal sorumluluk girişimi. Bu okul da bir Türk işveren kuruluşunun aynı amaçlı etkinliğinin sonucu.

Fotoğraflar: Cemal Emden

Dünya ve ülke ölçeğinde otomotiv endüstrisinde önemli bir konumda bulunan Bursa'da Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği tarafından, sektördeki kalifiye eleman gereksiniminin karşılanmasına hizmet edecek, Milli Eğitim bünyesinde kurumsallaşacak bir okulun yaptırılması hedeflendi. Bir sosyal sorumluluk projesi olarak görülen bu düşüncenin gerçekleştirilmesi için 2008 yılında çalışmalara başlandı. Kurumun çağdaş tavrı projenin elde edilme sürecinde de sürdürülerek çağrılı bir mimari proje yarışması düzenledi. Bursa, Ankara, İstanbul ve İzmir'den davet edilen 13 ofis tarafından avanprojeler bir aylık sürede hazırlandı. Değerlendirme, kurum yönetim kurulu üyelerinin danışmanlığında, Ankara, İstanbul, İzmir ve Bursa mimarlık okullarından davetli akademisyen mimar, Mimarlar Odası temsilcisi ve milli eğitim müdürlüğü temsilcisinden oluşan jüri tarafından yapıldı. Değerlendirme sürecinde hazırlanan projeler müellifleri tarafından jüriye sunuldu.

Değerlendirme sonucunda jüri, "Programın yalın bir kitle içinde, topografya, yeşil doku ve diğer çevre verileri ile birlikte ele alınışındaki olgunluk, oldukça yoğun olan yapı programının parçalanışı ve dengeli dağılımı ile ağır bir yapı kurgusu oluşturmaksızın konumlanması, oluşan dış mekanların geçirgenliği ve sürekliliği, çeşitli işlev alanlarını içeren yapı kitlelerini birbirine bağlayarak bütünleştiren ana sirkülasyon alanının, aynı zamanda zengin bir iç mekan yaşantısı ve çok amaçlı kullanımlara olanak sağlama potansiyeli taşıması, genel kurgusu ve iç mekan düzeni işlevselliğin ötesinde, bir eğitim yapısı için gereken sosyal ve kültürel çevrenin oluşmasına katkı sağlayabileceği, yurt bloklarının eğitim alanları ile güçlü bir ilişki kurmakla beraber, aynı zamanda tüm kurgu içinde bağımsız bir yaşam alanı olarak farklı bir ortam sunmaları, konunun ele alınışındaki genel tavrın, güncel mimarlık yaklaşımlarına ve yeni araştırmalara açık oluşu" gerekçeleri ile olumlu bulduğu M artı D mimarlık ofisi tarafından hazırlanmış proje birinciliğe değer bulundu.

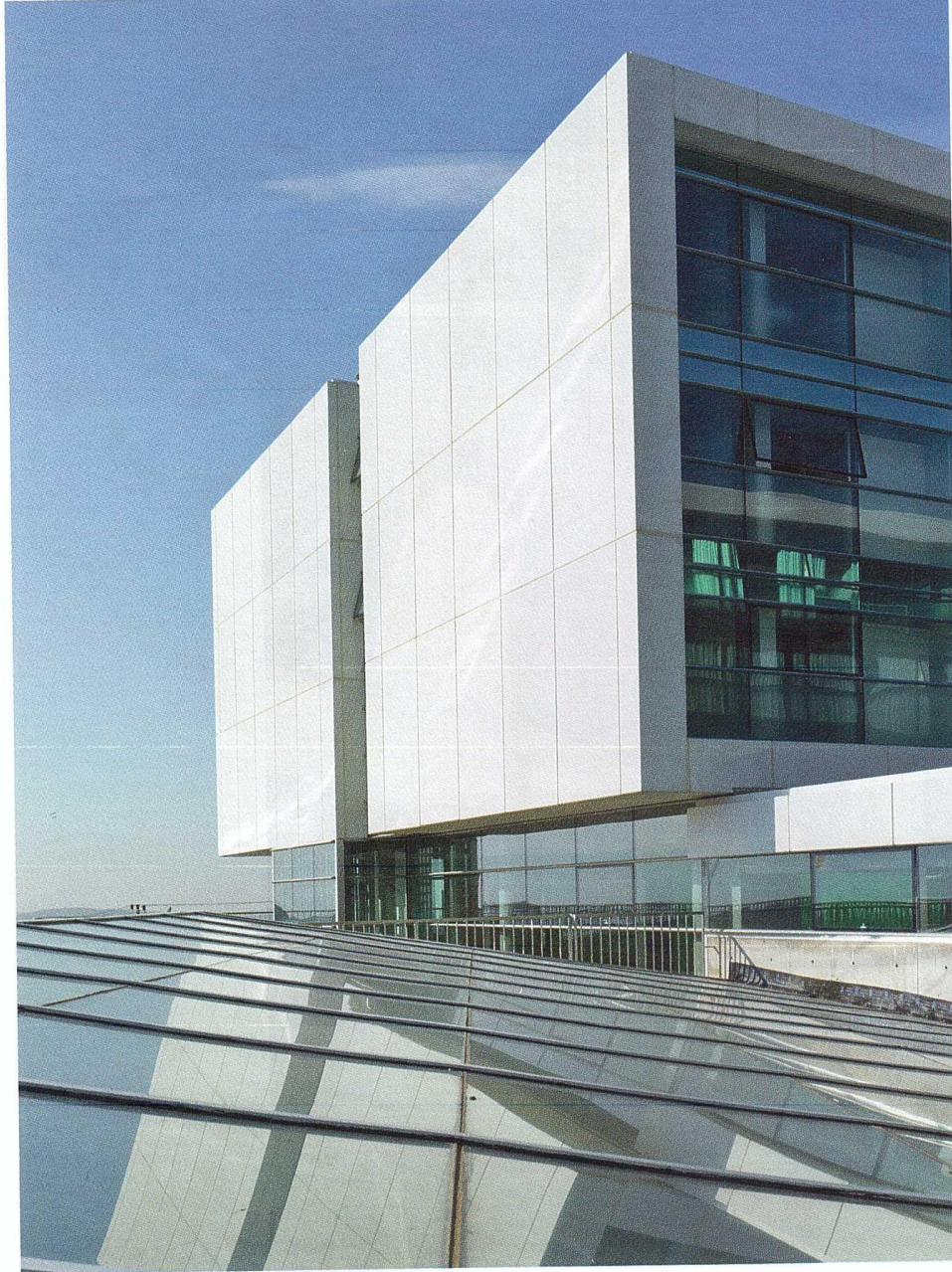

Proje anafikri ve program

Rumca “Kouvouklei” sözcüğünden gelen yerin ismi Görükle “yeşillik”, “mesire” anlamında. Kelimenin türeyiş biçimi projenin kavramsal fikrinin oluşumunda etkili oldu. Arsanın üst kotundan başlayarak yaklaşık dörtte birini kaplayan zeytinlik yerin geçmişe ait izlerini taşıyor. Kütlenin arazide konumlanması ve organizasyonunda arazideki iki veri, yeşil topografyadaki keskin eğim ile henüz oluşumu tamamlanmamış yapı çevrenin varlığı öne çıktı. Bu iki veri, arazinin çekim alanı olan zeytinliğin korunması ve dış merkezli olmak yerine, içe dönük bir yaşantı kurgulanması ana fikrini oluşturulmasını sağladı. Bu amaçla arazi içindeki zeytin ağaçlarına dokunmadan, kütle eğime, zeytinliğin başladığı sınıra yaslandı. Kütle kademeli olarak organize edilerek arazi eğimi ile uyumu sağlandı. Programdaki eğitim dünyası ile yurtların gündelik hayatı, zeytinliğin yeşil örtü olarak binanın üzerine yayılması ile kesitte ikiye ayrıldı. Yurt binaları zeytinliğe yönlendirildi.

Çağdaş eğitim yaklaşımları bireysel beceri, yaratıcılık ve diyalogu geliştiren, sosyalleşmeyi motive eden ortamları hazırlar. Bu doğrultuda öğrencilerin etkileşimini destekleyecek boşluklu bir iç ortam yaratılması fikri ile içe dönük bir bina kurgulandı. Yurt, lojmanlar, spor salonu ile konferans salonunu da içeren 720 öğrenci kapasiteli eğitim yapısının yoğun programı projede parçalı ve kademeli bir kütle organizasyonda çözümlendi. Vaziyet planında bloklara

ayrılmış parçalı kurgu, üçüncü boyutta farklı katmanlardaki programların eklemlendiği bir sosyal arter yani şeffaf bir galeri ve ardışık avlular dizisi ile bağlandı. Kentsel bir meydan gibi zengin bir yaşantı sunan bu galeri, zemin katta spor salonu ve konferans salonu, giriş katında konferans salonu, kantin gibi mekanlar, atölye ve derslikler ile beslenmektedir. Sosyal arter - galeri de görsel bir diyalog, dış avlular ile görsel süreklilik sağlandı. Kentsel sokaklar üzerinde ilerlerken bir yanda iç galeri diğer yanda dış avlu ile iletişim kurmak mümkün. Yapının zengin iletişim

ortamı canlı renk kullanımı ile dinamik kurulumaya çalışıldı. Görsel zenginlik yapının sahip olduğu kırık form ile artmaktadır.

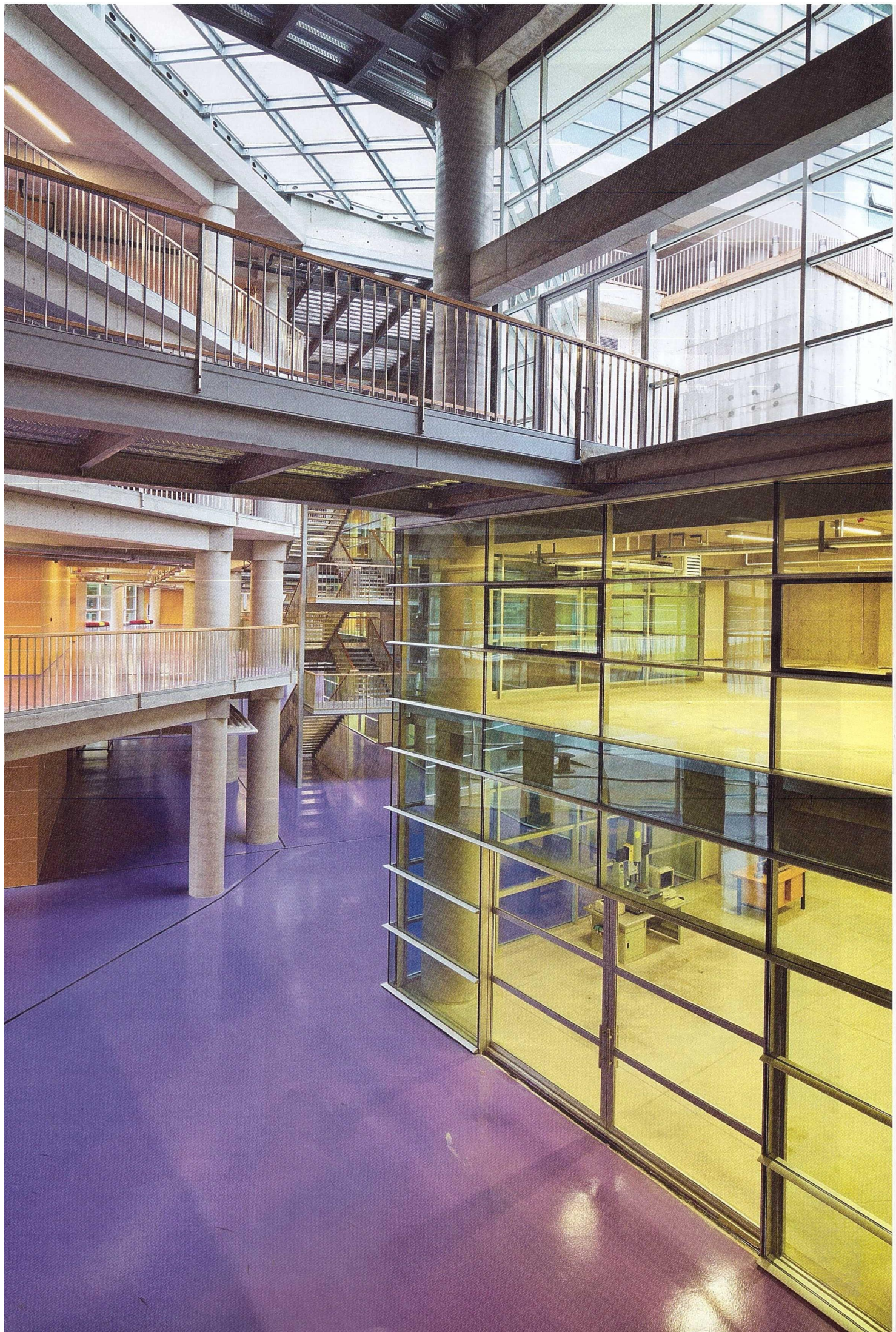
Program eğitim, yatma-konaklama ve sosyalleşme alanları olarak üç temel eylem alanı ile servis mekanlarından oluşmakta:

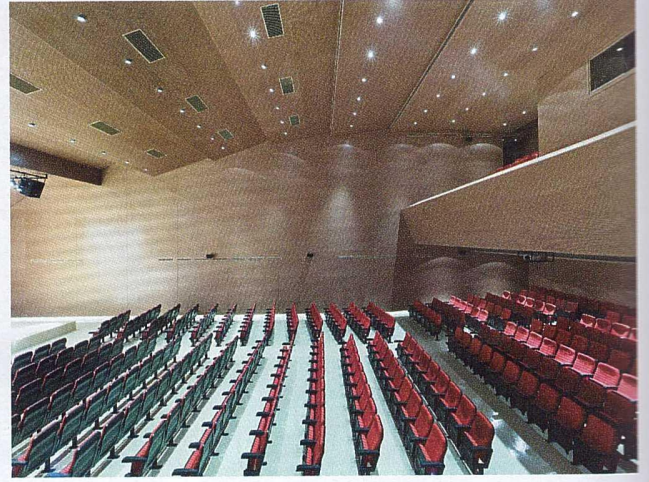
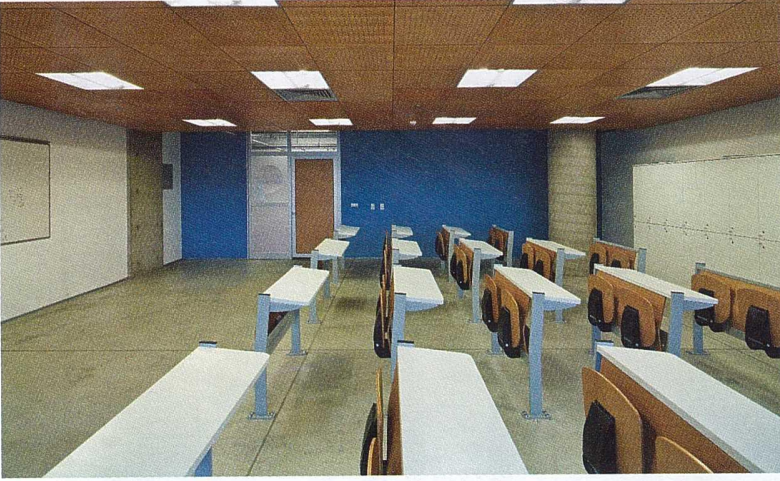
Eğitim Birimleri: Bilişim Teknolojileri, Elektrik-Elektronik Teknolojileri, Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri, Makine Teknolojileri, Metal Teknolojileri ve Motorlu Araçlar Teknolojisi olmak üzere altı alanda eğitim verecek okulun ilk yılı temel eğitim ve kuramsal bilginin aktarıldığı derslikler kullanılmakta. Meslek dersleri ise atölyelerde gerçekleştirilmekte. Atölyeler büyük alanlar ve Makine, Metal, Motorlu Araçlar Teknolojisi atölyeleri araç ve makine girişine uygun özellikler gerektirmekte. Atölyelere hizmet eden depo, takım odası ile birlikte öğrenci soyunma odaları, kuramsal mesleki bilginin verildiği derslikler her alanın programı içinde yer alan bölümler. Alan atölyeleri, servis birimleri ve öğretim kadrosu ile yakın ilişkide organize edildi.

Sosyalleşme Birimleri: Yemekhane ve kantinin yanı sıra 540 kişi izleyici kapasitesi olan bir konferans salonu ve basketbol, voleybol ve hentbol oyun alanlarını içeren kapalı spor salonu bulunmakta.

Yatma - Konaklama Birimleri: Program 50'si kız öğrenci olmak üzere 300 öğrenci kapasiteli bir yurt ve dört de lojmanı içermekte. Yurtta, öğrencilerin yatma, çalışma ve dinlenme eylemleri için beşer kişilik yatak odaları ile ortak çalışma, sohbet etme, televizyon izleme için ortak mekanlar tasarlandı. Giriş ve ortak mekanlara bağlanan 3 katlı 2 blokta çözülen yurtlarda ki yatak odalarında oluşturulan birimlerde kişiselleştirilmiş ortamların yaratılması amaçlandı. Bu amaçla öğrenciye özel yatma-çalışma ve dolap birimleri öngörüldü.

Arazideki mevcut yeşil doku-zeytinlik ile yapının iç içe geçmesi hedeflendi. Farklı kotlarda sağlanan çeşitli terasların bir kısmı öğrencilere açık alanlara dönüştürülürken, bir kısmında ise sadece yeşilin sürekliliğinin korunması ön plana çıkarıldı. Buna göre eğitim birimleri (derslik ve atölyeler), sosyal birimler (kantin ve yemekhane), kültürel birimler (çok amaçlı salon ve kütüphane) ile spor salonu, galerilere ve dolayısıyla esnek, akışkan, geçirgen nitelikteki galeriler ve avlular aracılığıyla da birbirlerine bağlandı.

Arazinin eğimiyle uyum sağlanarak, eğitim birimlerinin bitki örtüsü ile kaplanması fikri, bir yandan yeşilin sürekliliğini sağlarken, diğer yandan yatma birimlerinin (yurt ve lojman) eğitim birimleri, sosyal ve kültürel birimlerden ayrıştırılarak, bu yeşil dokulu katmanın üzerinde zeytinliğe yönelerek konumlandırılmasına hizmet etti. Böylece eğitim yapısının günlük yaşantısı ile kullanıcıların özel yaşantıları ayrıştırılması fikri karşılandı.

Yapı ve yapım özellikleri

İşverenin yapım sürecinin hızlı olması isteği strüktürel kurgu ile birlikte malzeme seçimi ve detaylandırma kararlarında etkili oldu. Malzeme kullanımında çeşitliliği minimize etme, bu doğrultuda tavan, zemin ve duvarlarda kaplama katmanının kaldırılması gibi. Bina teknik okul olması nedeniyle projelendirilme aşamasında strüktürel, elektrik, mekanik sistemlerin mekanda okutulması kararı verildi.